

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyitási díj egy sor közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG.

Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése szeptember hó végével lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetések legcélszerűbben postai utalvány útján eszközölhetők.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postánküldve:

Egész évre . . . 5 frt — kr

Félévre . . . 2 frt 5 kr.

Negyed évre . . . 1 frt 25 kr.

Szarvas, 1895. október 20-án.

Szarvasi Lapok kiadóhivatala.

Mit kell tudni?

Az egyház-politikai törvények mióta érvényben vannak többször tapasztaljuk, hogy a nagyközönség igen tájékozatlan az új törvényekkel szemben. Azért látjuk szükségesnek egy kissé szöveget tenni mindazt, amit az új törvényekről mindnyájunknak tudni jó és szükséges.

A szülőknek nyolc napon belül az anyakönyvvezetőnek bejelentendők. A bejelentést az apa végzi, vagy ha az akadályozva van, akkor a szülésznő; ha ez is akadályozva van, azok, akik a születésnél jelen voltak; végső esetben, akinek házában a születés történt.

Mindezeket sorrendben terheli a bejelentés kötelessége. A sorrendet tehát meg kell tartanunk. A bejelentés előszóval történik. A bejelentőnek személy-azonosságát vagy tanúval, vagy okmánnyal igazolnia kell ha őt az anyakönyvvezető nem ismerné, okmány a munkacselsédkönyv, a kinevezési okmány, iparigazolvány, anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány is. A bejelentőnek a következő kérdésekre szabatos feleletet kell adnia, így ezek felől precíz tájékozást kell eleve szereznie: a gyermek törvényességét, nemét, [utónevét, a vallását, az újszülött rangját, a születés pontos idejét. A törvénytelen gyermek születését az anya, vagy ha ez nem képes, ugyanazok, akiket felsoroltunk, jelentik be. A talált csecsemők először az előjárásnál jelentendők be. A halva szülöttek is bejelentendők. Ha a születés szombatra esik, a bejelentés hétfőn teendő. A szülésznő huszonnégy órán belül köteles lévén a szülést bejelenteni, ha azt a szülők, jelen voltak, vagy előbb felsoroltak egyike sem ezközli hét napon belül, mindenki kellemetlen következményeknek teszi ki magát.

A házasságkötésnél még tájékozatlanabbak az emberek. Mindenek előtt a különböző vallásúaknak azt a kérdést kell tisztába hozniuk, milyen vallásban kívánják gyermekeiket nevelni. A házasságkötés második aktusa a kihirdetés. Csak oly anyakönyvvezetőkhöz lehet fordulni, a kiket a belügyminiszter a házasságkötés jogával is felruházott.

Ha a jegyesek három hónap óta laknak ugyanazon helyen, a kihirdetést ott kell telje-

síteni; ellenkezőleg úgy a vőlegényt, mint a menyasszonyt rendes lakóhelyükön is ki kell hirdetni. Ha a vőlegény és menyasszony lakóhelyüket folyton változtatják, minden lakóhelyen, hol három hónapnál hosszabb ideig laktak, a kihirdetést eszközölniük kell. Azonkívül még illetőségi helyükön is. A házasságkötésnél aztán lehet válogatni, hogy vagy a leány, vagy a vőlegény tartózkodási helyén az erre feljogosított anyakönyvvezető előtt kötik meg a házasságot. A kihirdetést kérhetik a házasulók személyesen, vagy törvényes képviselőjük (szülő, gyám, gondnok) útján. Ha az esküvő idejét megállapították, három héten belül a kihirdetést kérhetik, mert a legsimább lefolyás mellett is ennyi időnek lennie kell. A kihirdetettek nevei 14 napig a hirdető táblára-jönnek. Ha a vőlegény és menyasszony más helyen tartózkodnak, a bejelentéssel jó lesz sietni.

A kihirdetésnél igazolni kell a személy-azonosságot, ezenkívül tudatni kell az anyakönyvvezetővel a házasulandók családi és utónevét, szüleik nevét, családi állapotukat (nőtlen, hajadon, özvegy vagy elvált), állásukat (foglalkozás), korukat, vallásukat, születési és lakóhelyüket. Ezek igazolására születési és községi bizonyítvány s egyéb okmányok, pl. munkakönyv szolgálnak. Az anyakönyvvezető azonban elengedheti az okmányokat, ha személyesen ismeri a feleket és viszonyaikat. Kivételesen más körülmények is igazolandók: kiskorúak gyámhatósági engedély mellett köthetnek házasságot. Minden kihirdetésről jegyzőkönyvet vesznek föl. A belügyminiszter

TÁRKA.

A trafikusnő.

Irta: Satanela.

Hevesi Gábor szerelmes volt és a szerelmes ember tudvalevőleg nem igen hallgat az okos beszédre, lévén szívének lüktetése meggyőzőbb minden logika és filozófiánál.

Es Hevesi Gábor nem is afféle nagyúri gavallér volt, ki körültrüpdösi szíve bálványát, esküszik is neki szerelmet, de feleségnek mégis csak jobb szereti, ha más valaki veszi, hanem olyan vidéki ostoba fiú volt, ki nem sokat tétovázott, hanem amint belátta, hogy ő ezt a leányt szereti, azt annak rendje és módja szerint meg is kérte. Azután már hiába beszélt a familia. A jó öreg Hevesi Gábor hiába fenyegetőzött apai átokkal; az édes anyja hiába sirt, rimánkodott. Hiába szörnyülködött az egész község, hogy tüzhelyéhez olyan némbert hoz, kiről beszélni sem igen illik és hiába kapacitálta maga a szolgabíró, hogy pénztárnok létére meggondolhatná magát, mielőtt csuffá teszi az egész várost avval a trafikus leánnyal, azért Hevesi Gábor mégis csak hazahozta diadalmas boldogsággal az ő esküdő asszonyát, a szép Lolát.

De Lola meg is érdemelte, hogy érette megküzdjön ezer akadálytal Hevesi Gábor. Hisz ez a sikkes leány nem egy fiút bolondított maga után azzal a gyönyörű barnapiros arccal, melynek üde hamvát még a nikotin sem tudta elöltni.

És ez a szeszélyes, bolond leány, ki az egyik

perczben gyűlölt, a másikban szeretett, azzal a hosszú pillájú, mandulaalakú fekete szemével, olyan volt, akár maga a rejtélyes chameleon.

S mikor ebben a dohányillatú, újsággal telt birodalmában megmutatta szüzi myrtuszoszoróját hív gárdájának, mind végigcsókolták búcsúzásul a pikáns kis jószágot, úgy mondták neki, apai gondoskodással:

— Lola, aztán retürkártyával utazz ám házassági vendégszerelésre. Három napnál tovább úgy sem tartod ki hálósapkás nagyrabcsúrt uradnál.

Csak hogy Lola megtogadta, hogy már csak azért is megmutatja, hogy leszen belőle olyan derék és becsületes asszony, mint más leányból, kit úgy öríznek gondos szülők. Szeretni fogja férjét, dolgozni fog és egy év múlva remélhetőleg még Muki báró sem ismer rá, aki pedig órákon át elüldögélt a „szalon“-ban, ebben a spanyolfallal elkülönített sötét kis zugban, hol Lola csakis meghitt jó barátait szokta fogadni.

És a kis Lola becsületesen tartotta meg fogadalmát. Reggel ő kelt fel először; világért sem bízta volna a kávéfőzést arra a boglyas paraszt cselédre. Vékony, keskeny újjával kíváncsian motoszkált mindenütt: gyomlált, takarított, sőt még a téhenfejés végzetes mesterségét is megkísérlte, ha ez az okatlan állat nem idegenkedik annyira Lola fehér kacsóitól.

A kulcsok pedig, mint illő gondos háziasszonyhoz, kis ezüst csaton csörömpöltek széles fehér költényén és naponkint hússzor is megszámlálta csibéit, kacsáit és a fiók-libuskákat, nem-e tévedt el egy is közülük, apaszta az ő dicsőséges gazdaasszonykodását.

Hevesi Gábor pedig nem hogy szerette, hanem egyszerűen bálványozta aranyos, örökké vidám feleségét és parányi lába alól akár a szürke port is elcsókolta.

Ez a kecses asszony volt minden vágya, egyetlen boldogsága.

A község jóra való lakói is lassan megszokták a „frájlát“. Lassan megszűnt az ellenségeskedés és a jegyzőné asszonyom lassankint kivirta magának a polgári jogot.

A szomszédasszonyok kezdték ellátni jobbnál-jobb tanácsokkal és egy szép nap az öreg Hevesi és kedves hites párja is megnyugodtak az Ur akaratában, ki ezt a két embert jó kedvében teremtette egymás gyönyörűségére.

A kaszinóban pedig maga a szolgabíró látta idején jóvá tenni ezt az elhamarkodott ítéletet, midőn a jegyzőnek billiárdozás közben oda mondta:

— Gratulálok amico! Az asszonyod derék egy asszony, akár volt trafikban, akár nem. Disznó szerencséje van. Gratulálok! csinos és jóra való a menyecske.

S Lola, az ideges, heves vérű szeszélyes Lola, ezalatt főzte a kávé, számlálta a baromfit, gyomlált és takarított, csak hogy, valamivel kevesebb örömmel mint ezelőtt néhány hónappal.

A város asszonyai is eljártak hozzá, nem kellett többé küzdeni senki elismeréséért, senki ellenszenvével. A férje is szerette úgy, mint első nap, sőt még jobban és Lola maga sem tudta miért, de kezdte unni ezt a remek nagy, egyforma boldogságot.

Már megunta számlálni a tyukokat, a kávéfőzés sem nyújtott soká különös élvezetet, a takarítást is abban hagyta és Hevesi Gábor törte a fejét, miért nem csicsereg annyit édes párja, miért pihen lankadtan finom keskeny keze ölében, miért révedez el annyit sötét kék szemé és miért mosolyog oly igen ritkán?

A nikotinból elmérgezett Lola egy ideig küzdött

a kihirdetés alól dispenzáhat. Ugy a kihirdetés, mint a fölmentés egy évre terjedhető érvényel bír; ha ez alatt az egybekelés meg nem történik, akkor a dolgot újból előlről kell kezdeni. Magát a házasságkötést eszközölheti az anyakönyvvezetőn kívül a főszolgabíró, polgármester, sőt megyei alispán is. Rendszerint az illetékes anyakönyvvezető, a ki előtt a kihirdetés történt, kötheti a házasságot, de köthet bárki, a ki a házasságkötésre jogosítva van. Házasságkötésnél szükség van két tanúra, a kik a polgári tisztviselő. A véglegény és menyasszonnyal együtt megjelennek. Itt az egybekelőnek nyilatkoznia kell, hogy egymással házasságot kötnek. A többi aztán a polgári tisztviselő dolga. Ha ez maga az anyakönyvvezető, úgy a házasság megkötését azonnal bejegyzi. ha azonban más: jegyzőkönyvet vesz föl s azt bejegyzés végett átteszi az anyakönyvvezetőhöz.

A házasság megkötése rendszerint az illető polgári tisztviselő hivatalos helyiségében megy végbe; fontos okból azonban más helyen is. pl. a házasulandók lakásán szabad a polgári tisztviselőnek e cselekménynél közreműködnie. A házasság, melynél az itt felsorolt előfeltételek bármelyike hiányzik: é r v é n y t e l e n, s e m m i s.

Látványosságok a kiállításon.

— Fővárosi levél. —

Budapest, október 19.

A messze külföld neves lapjainak képviselői jártak a napokban Budapesten. Apróra megnézték az ezredéves kiállítás bekerített területét, hogy a maguk két szemével lássák, mit, hogyan és minő hajlékban mutat be Magyarország ezredéves ünnepén. S amíg ők sorra vették az épülő és nagyrészt már elkészült pompás palotákat (amelyeket mi már régebben leírtunk), amíg ők bámulattal tele jártak egyik csarnoktól a másikig, s folyton gyarapodott az érdeklődésük, egyre hangzott ajkukról az elismerés, — addig mi próbáljuk meg egy pillantást vetni a jövőndőbe, hogy meglássuk azt is, ami még nincsen, ami csak készül, ami csak tervben vagy papírra tett elhatározásokban van meg.

Ne nézzük most Magyarország produktív erejének leendő megnyilatkozását, mellőzzük pár pillanatra a nagy munka komoly részét, amelyet úgy is látni,

saját elromlott vére ellen. Elmondta, hogy a mit itt bír: az a boldogság, a tisztaság, a becsület; amit másutt talál, az a sülyedés, az enyészet, a vég. És elmondta magának, hogy egy ember szívét megfogja törni az ő hitványsága és hogy végromlás vár rá abban az országban, hová minden idegével vágyódik és melynek esábos, hiú lidércfényének talán ellentáll ma, és mely posványba csalja holnap.

Az a csendes, tisztes nyugalom, mely házában uralkodott, az unott szerelem, mely körülvette. A kis város népének jámborsága utáltta, gyűlöletessé lett ez aszszonyának, ki undorodott ettől a nyárspolgáris boldogságtól, ettől a csendtől.

S Lola nem küzdött tovább. Összeszedte czók-mók-ját. Becsomagolta kis utitáskájába az a kevés lim-lomot, mit magával hozott. Nem vitt magával semmit, csak a mit hozott, és még egy ember lelki nyugalomát, Hevess Gábor földi boldogságát,

Jól tudta, hogy elvetemült, nyomorult teremtés de azért megy, egy perczig sem marad tovább. Ez a csend, ez a nyugalom megöli...

Vissza, vissza, oda hounan elszakadt!

Látja maga előtt azt a zugot, hol ő volt a királynő, szinte hallja azt a sok szellemes, boheme fiút, ki mind neki hódol, neki udvarol. Látja Muki bárót, a mint ül a „szalon“-ban és rakja télvíz idején a fát a kis rozsdás vaskályhába és a többit, kik nem „ténssasszonyolják“, hanem szeretik a maguk: az ő módja szerint. Az kell neki, tüst... tüst... nem nyugalom, hitvesi boldogság.

Aztán vissza sem néz. Mint a kit kergetnek, fut el, messze, messze attól a hajléktól, hol tisztosságot boldogságot, mindent feláldozott egy marék illó, kába füstért...

megvizsgálni, tanulmányozni kell majd mindenkinek; hanem lássuk, minő szórakozást, mulatságot, látványosságokat nyújt majd a nagyközönségnek az ezredéves kiállítás.

Itt lesz elsőben a megnyitás nagy napja. A király és az egész királyi család és vele a nemzet sorsának intézői legelőbb a Mátyás király templomába mennek imádságra. Az ország első főpapja imádkozik velök a hazáért, újabb dicső ezer évet kérve az egek urától ennek a sokat szenvedett népnek. Innen pompában és díszben átvonulnak az új parlament épületébe, szüles e hazának legnagyobb szerű, leghatalmasabb palotájába, hogy a király a maga személyében megnyissa az országgyűlés két házát. Most ezer éve Pusztazeren is azzal kezdték meg a honalapítást, hogy fejedelem és nemzet hűséget fogadtak egymásnak, s a legdrágább kincset, az alkotmányt biztosították. Ezer évvel utóbb ismét hűségi esküt tesznek egymásnak: az alkotmányos király és az alkotmány szerető nemzet.

Ezután lesz az ezredéves kiállítás megnyitása. Maga a legmagasabb védnök, ő felsége a király nyitja meg a kiállítást a történelmi csarnokban, az épületeknek ama részében, amely legjobban emlékeztet Árpád korára, a hol a honfoglaló magyarok emlékét mutatják be. S a királyon kívül ott lesznek a királyi Hercegek, az udvar, az országgyűlés, mindenki, akinek rangja, neve, dignitása van.

S mind bejárják a kiállítást, amit összehord egy nagyratörő, nagyratemet nemzet, hogy bemutassa ezeréves dicső multját, újabb ezer évre jogosító fényes jelenét.

De itt csak a látványosságokról akarunk ezuttal beszélni. Szóljunk hát pár szóval Vágó Pál hatalmas tervéről, amelyet a nagyközönség bizonyára meg fog valósítani. A megelevenedett história, ezer év eleven története fog előttünk elvonulni. Mind, ami csak nagy és emlékeztető, dicső és példát mutató a nemzet multjában, kaczagányos Árpád délezege leventéitől a közelmult nagy férfianak és nagy teiteinek koráig: az ott lesz előttünk híven, pompában és a multak dicsőségével. Nincs nemzet a világon, amely hasonlót mu tathatna!

Az alatt a félesztendő alatt, amíg a kiállítás tart, száznál több országos és nemzetközi kongressust rendeznek. Ezeknek javarésze olyan, a mely a nagyközönséget is közelebbről érdekli, amely látványosságokkal, felvonulásokkal, versenyekkel, mutatványokkal jár. Hogy csak többet ne említsünk, ilyenek a tűzoltók, tornászok, vasparipások, atléták, lövészek találkozói. S a sportünnepek egész hosszú sora fűződik hozzájuk. Lovas, atléta, torna-versenyek lesznek. Kocsikörzök és kocsiversenyek, lovasjátékok, harezsi játékok s ki győzőné felsorolni mind, mikor majdnem minden létre esik majd ketű-három.

S mindezekhez csatlakozik az állandó látványosságok egész sora. Csak a javát említsük:

A kiállítás korzója már 1895-ben a nagy közönség legkedvesebb tartózkodó helye volt. Hát még jövő esztendőre! Egy eleven virágkiállítás lesz ez a korzó, ahol nem cserepekben, hanem a szabadban, bokrártaszerű csoportokba ültetve mutatják be a legpompásabb dísznövényeket, amiknek termelésére a hazai műkertészet képes. S e pompás helyen, gyönyörű kis pavillonban, egyre szól a zene. S mikor a sétáló közönség a villamos lámpák nappali fényében járják a csodaszép kertben, egyszerre elsötétedik a lámpások fénye s tündéri színpompában gyul ki a fontaine lumineuse, az elektromos szökőkút. Toronymagásra szöknek fel a vastag vizugarak s ahogy csillogó gyöngyszemekben újra lehullanak, ezer pompásabb színre festik a rejtejt villamos gépek. Messziről ugyanekkor elektromos tűzjáték gyönyörködteti az embereket, egy új még pedig magyar találmány, amelyet csak a kiállításon látunk meg legelőször.

S még néhány látnivaló lesz? A ballon captiv, a melyet napjában egyszer-kétszer feleresztenek a szédítő magasba, a hol katonai gyakorlatokat végeznek a ballon kezelésére kirendelt katonák. Az óriás-kerék, a mely egész vasuti waggonokat emel háromszáz méter magasra s onnan látják majd az emberek a kiállítás városát, parányi mértékben, mint a madár a messzeségből. Az aquarium, az idezállított tenger-fenek, a hol a valósághoz híven, elevenen látjuk majd a tenger csodálatos életét, a soha nem látott állatokat, hűsítő virágokat, s azt az elképzelhetlen világot, a mely a tenger mélyében él, mozog. Közel lesz ehhez a kine-toskop, Edison mesés találmánya, amely megeleveníti a képeket s a mozgást fotografálja le a villamosság hatalmával. Vonatok, vágatnak, bennök eleven, mozgó, cselekvő emberekkel; egy löverseny játszódik le előttünk, a hogy a starter indít, a lovak lábára kapnak, szédületes hajszában vágatnak, hogy izgató végküzdelem után diadallal vezessék be a nyertes lovat az

ujjongó tömeg közt az istállóba. S ezer más ilyen jelenet, mind elevenen, színesen, természetes mozgásban.

Említsük-e még a kiállítás faluját, ezt a miniatűr Magyarországot minden népével, minden vidékével? A hol benne látjuk az embereket tájék, neuzetiségi vidék szerint; a házukat, szokásaikat, viseletüket, butorukat, ruhájukat. Ahol lakodalmak, bucsujárások, torok lesznek; szüret, tollfosztás, tengeri-hántás, fönő, csakugy, mint a nép életében a valóságban. Ahol nemcsak mi ismerjük meg, s ha érdemes, eltanuljuk a más vidékek szokásait hanem, megmutatjuk a külső országoknak is, az idegeneknek: milyen a magyar nép, milyen az élete, milyenek a szokásai, erkölcsai.

Még nagyon sok ilyen felsorolni valónk akadna. de talán egyszerre elég volna ennyi. Jövöre szólunk a többiről.

Nyilatkozat.

A „Szarvasi Lapok“ mult vasárnapi számában egy, személyemre vonatkozó nyilatkozat jelent meg „a szarvasi szünügyi bizottság“ aláírással. Hogy ilyen bizottság Szarvason létezett, azt tudom, hogy létezik-e ma is, kik a tagjai, bizottsági ülésen, egyhangulag vagy többséggel és kik állapították meg a nyilatkozat szövegét, szolidárisok-e mindannyian, megfelel-e ezen izléstelenség a bizottság intencziójának vagy csak írója eszeveszett elmeszüleménye-e? — nem tudom, mert tetszett a nyilatkozatnak egy gyűjtős fogalom védnöksége alatt megjelenni. Ilyformán a méltó önértetben utazó nyilatkozó nem is érdemelne választ, de az igazság érdekében kénytelen vagyok reá reflektálni.

En a „Szarvasi Lapok“-ban egy cikket tettem közzé színészetünkről, melyben a szünügyi bizottsággal is foglalkoztam, nem tudván, de nem is törődve, azzal, kik annak tagjai. A cikk nem volt sértő, hanem objectiv és igazságos. Most aztán a nyilatkozó ok nélkül dühöng, veri a mellét és valótlanosságokkal áll az igazsággal szembe. Mert valótlan, hogy én a társulatot dicsértem, valótlan, hogy a dicsérő recenziókat én írtam. Feltétlen elismeréssel csak egy vendégszereplő színészről emlékeztem meg. Hiszen a saison elején hetekig beteg lévén, színházba nem is jártam, később is sokszor más írta a lapnak a referátát. Vajjon a kritikák „dramaturgiai csodabogarak“ voltak-e, nem bizom a nyilatkozó véleményére, mert durva modora után benne műizlést fel nem tételezhetek. Hogy a bizottság egyenes vagy görbe úton jár-e, nem tudom, mert én haladni — nem láttam. Rágalom, mintha én a bizottság „becsületét“ sértettem volna. A cikkíró nem tudja a fogalmakat distinguálni, érvei sánták, logikája mankón bicegő. Classicus, hogy még a flatalságom is szememre hányja. Erre csak azt jegyzem meg, hogy a cikkíró által összehordott neveletlenségekből következtetve ő már csakugyan vén lehet, olyan vén, hogy most éli a második gyermekkorát!

Aradon, 1895. október 15.

Dr. NAGY SÁNDOR.

Ujdonságok.

Értesítés. Van szerencsénk a t. alapító és pár toló tag urakat kik az ivet már aláírni szivesek voltak, tisztelettel értesíteni, hogy a szarvasi önkéntes tüzoltó egyesület által f. évi október hó 20-án rendezni szándékolta társasvácsora közbejött akadályok miatt nem október hó 20-án, hanem október 27-én fog meg tartatni, A r e n d e z ő s é g.

— **Sorsjáték.** A szarvasi takarékpénztár titkárnál vett magyar osztálysorsjegyek közül már a huzás első napján több lett nyereményrel kihuzva. Akik 400. koronán alól nyertek, azok kifizetés végett a szarvasi takarékpénztárban a titkárnál csakis a délutáni órákban jelentkezzenek.

— **Főgymnasiumunk államsegélye.** A fűvárosi lapok értesítése szerint az 1896-ik évi állami költségvetésben a szarvasi ág. ev. főgymnasium számára 8000 frt fenntartási és 4000 frt építési segély van előirányozva. A magunk részéről csak őszinte örömmünknek adhatunk kifejezést a felett, hogy az 1895 évi állami költségvetés egy lépéssel ismét előbbre viszi főgymnasiumunk anyagi boldogulásának ügyét.

— **A kilépő megyebizottsági tagok.** Az ez év folyamán kilépő összesen 132 törvényhatósági bizottságtag helyére a vármegye közgyűlése a választási határnapot megyeszte november 4-ikére tűzte ki. A választásra kirendelt elnökök és elnökhelyettesek és a szarvasi járás kerületeiből kilépő bizottsági tagok névsora a következő: 1-ös alkerület: Elnök: Gróf Bolza Géza, h. dr. Salacz Oszkár. Kilépnek Mikolay Mihály, Melis György, Gólián Soma, Gaál Soma, Pöl Dani, Kuczky János (Eendröd), 2-ik alkerület: Elnök: Salacz Ferencz, h. Gólián Soma. Kilépnek Práznovszky Ferencz, dr. Lengyel Sándor, Dancs Béla, Tepliczki János, dr. Reisman Adolf. 3-ik alkerület: Elnök: Mikolay Mihály, h. Szemző Gyula. Kilépnek Salacz Ferencz, Mázor József, dr. Szemző Gyula, Sinkovics Pál, Huszerl Lipót. 4-ik alkerület: Elnök: dr. Haviár Gyula, h. Kiss Mihály. Kilépnek Dr. Szlovák Pál, Moravcsik József, Buzás György, Podani Pál. Szent-András: Elnök: Zlinszky István, h. Darabos Sándor. (Nagy-Szenás és Kondoros egy választó kerület). Kilépnek Pábriczky Soma, Molnár András, Pintér Pál. Öcsöd: Elnök: Oláh Antal, h. Győri Imre. Kilépnek Vitályos Béla, Tóth Mihály, Győri Imre, Oláh Antal, Molnár Mihály.

— **Csabán főgymnasium.** A csabaiak erősen mozognak, hogy minden téren erősítsék intézményeiket s felvirágoztassák városukat. Nem rég az irányban indult meg mozgalom, hogy Csaba legyen a megye közgazdasági központja, most meg algyemnasiumunknak főgymnasiummá fejlesztéséhez tettek egy határozott lépést, a mennyiben egy bizottság gyűlést kezdeményezett e célra. A gyűlés jól megindult, a mennyiben, a mint a Békésmegyei Közlöny értesít 5-en 1000—1000, 1 csabai lakos 100 frtos alapítványt jelentettek be. — A főgymnasiumot 1898-ra meg akarják nyitni, kérdés persze hogy addig meg lesz-e a szükséges tőke? Szerintük 100,000 forintra volna szükségük, meg lesz-e az az összeg, s elegendő lesz-e, az a jövő titka?

— **Építkezéseink.** — A városban e nyár folyamán kezdett építkezések erősen haladnak. A takarékpénztár által épített áruaktár kész van. Dr. Lengyel már az új lakásban fogadja klienseit, az evangélikus templom fala fél magasságig haladt, a vendéglőnek emeleti falait rakják. — De az idő is kedvezett, szép meleg száraz ősziidőnk volt, melyet csak 2—3 napja váltott fel szeles, hideg őszi idő. De esőt úgy látszik nem akar hozni, csak ijesztget azzal bennünket. — Pedig a gazdák azt hiszik már nagyon is óhajtnák, hogy egy kis Isten áldását is hozzon az idő őszi vetéseinkre.

— **A papválasztás** — mint értesülünk a helybeli ág. ev. egyházból f. évi november 3-án vasárnap lesz. — Ma október 20-án Czikótszky Márton alberti ev. lelkész fogja megtartani próbabeszédét.

— **Kaszinói közgyűlés.** Mint már mult számunkban is jeleztük, ma délután 5 órakor rendkívüli Kaszinói közgyűlés lesz.

— **Műkedvelői előadás.** A helybeli jótékony négyelet f. h. 15-én műkedvelők és a Halasi-pár közreműködésével előadást rendezett, mely alkalommal színe került „Tündérlak magyarhonban“ című népszínmű. Dacára, hogy a színi saison a közönséget anyagilag eléggé kimerítette, mégis telt ház mellett adták elő az alig párszor próbált darabot, mondhatni sikeresen. Különösen köztetszéssel játszottak: *Lányi Anna* és *Zlinszky Rózsi* kisasszonyok, kik mellett *Pollák Béla* is olyan rutint fejtett ki, hogy azt hittük, miszerint nem műkedvelő hölgyek és úrral állunk szemben; hanem valóságos színészekkel van dolgunk. A többi szereplő személyek is szép tanujelét adták színészi képességüknek. A Halasi pár kedélyes elemében volt annyira, hogy a 2 flaskó borból és kappanpesenyéből alig hagyott Felekinék egy kis harapni valót. Játékuk mint mindig, ugy most is a belépő „népdalt“ kivéve elég jó volt.

— **Kinevezés.** Gruber Géza, ismert aradi kir. törvényszéki jegyzőt — lapunk munkatársát — az igazságügyminister a nagyvárad kir. táblához tanácsjegyzővé nevezte ki.

— **Főtanfelügyelői látogatás.** Palotay László nagyvárad kanonok és főtanfelügyelő f. hó 14-én d. e. a helybeli róm. kath. elemi iskolákat *Szirmay L. Árpád* plébános, *Szöke János* orosházi adminisztrátor és *Kovács József* segéd lelkész kíséretében meglátogatta, mely alkalommal a tapasztalt eredmény, rend és iskolai felszerelésre vonatkozólag teljes melegegedését nyilvánította. A főtanfelügyelő kíséretével együtt még az nap délelőtt Szent-Andrára ment, hasonló czélú látogatás végett.

— **A fűszeres kereskedők kartellje.** Szerdán vagyis f. h. 16-án a helybeli fűszeres kereskedők a Bárány vendéglőben összegyűlekezve, szövetségre léptek arra nézve, hogy ezután a cukrot és többféle árucikket néhány krajczárral drágábban adják. Már most nemcsak a hús és piaci élelmi cikkek drágasága ellen zúgolódnunk, hanem a fűszerek magas ára ellen is emelhetünk kifogást.

— **Választás.** A szarvasi takarékpénztárban újonnan szervezett gyakorlati állásra folyó hó 19-én tartott gyűlésen *Marsal Soma* városi ellenőr lett egyhangulag megválasztva. Gratulálunk.

— **Nyilvános köszönet.** A „szarvasi négyelet“ által f. évi okt. 15-én rendezett műkedvelői előadás 145 frt. 80 kr. bevétel és 35 frt. 80 kr. kiadás mellett 110 frtot jövedelmezett, mely összegből levonva a Halasi pár tisztelet díját a négyelet humánus czéljaira 55 frt. maradt. — Fogadják e szép eredményért szíves köszönetünket úgy a mélyen tisztelt közreműködők, mint a nagyérdemű közönség! A szarvasi négyelet vigalmi bizottsága.

— **Az országos államrendőrség.** A vidéki városok rendőrsége a közel jövőben államosítani fog, még pedig akként, hogy első sorban a törvényhatósági városok rendőrségét államosítják. Az államosításra vonatkozólag még Hieronymi Károly kettő tervezetet hagyott hátra, mely részleteiben is ki lett dolgozva. Ha kormányválság nem jött volna közbe, már a kiállítás előtt az országgyűlés elé került volna a tervezet. Perczel Dezső belügyminister azonban most egészen átdolgoztatta az eredeti javaslatot s már ez is készen áll, de a millenáris ünnepi év miatt csak 1897-ben, vagy legfeljebb a jövő őszi ciklusban kerül a képviselőház elé. Az új tervezet alapját az képezi, hogy a törvényhatósági és rendezett tanácsú városokban az állami és közrendészet funkcióit az állam saját közegeivel látja el. A rendőrigazgatósági hivatalokat a csendőr-kerületi parancsnokságoknak megfelelőleg állítják fel, általában a rendőrséget a csendőrséggel szorosabb kapcsolatba hozzák. A rendőrigazgatóságokból négy a fűszai vidékre, kettő a Dunántúlra esik. Eredetileg a királyi táblák színlhelyén tervezték az igazgatóságokat, de ez nagyon költségesnek látszott s mivel amúgy sincs semmi összefüggés e két intézmény közt, lemondtak erről az eszméről s a csendőrparancsnokságokat vették alapul. A központi rendőrség Budapesten lesz s innen fog történni az igazgatás is. Most dolgoznak a költségvetésen. A belügyminister tudvalevőleg néhány hónap előtt felszólította a törvényhatóságokat, hogy rendőrségünk költségvetését küldjék be. Ez alapon fogják kivetni az egyes városok hozzájárulási költségét.

— **Intézkedések gyors szállítás.** A gabonaforgalom gyors lebonyolítása érdekében az államvasutak igazgatósága az összes állomásoknak erélyes utasításokat adott ki, hogy a kocsik gyorsabb fordulását elősegítse, elrendelte az igazgatóság, hogy magasabb munkabérek által a kocsik ki- és lerakását vasár- és ünnepnapokon, nemkülönben éjjel is foganatosítsák, mindaddig, míg csak valamely állomáson ellátható gabona van. Utasítottak az állomásokat, hogy alkalmas hely hiányában a szállítványokat még letéteményezésre se fogadják el, hanem a hiába való fuvarozások elkerülése végett a helyi körülményekhez képest a feladó felek erről lehetőleg előzetesen értesítendők. A letéteményezésre elfogadott küldeményekért a lehető elszállításig felelő nem számítandó. Gond fordítandó arra, hogy oly kocsikban, melyekben a gabona szagot kaphatna vagy átmedvesednék, gabona ne szállíassék.

Hivatalos közlemények.

Meghívó. Van szerencsém a tisztelt című községi képviselő urakat az 1895 évi október hó 21-én hétfőn délután fél 3 órakor tartandó képviselő testületi rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívni.

Vá l k o v s z k y M. községi bíró.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
SZIKES ANTAL.

Hirdetések.

Szíves tudomásul!

Van szerencsém t. közönség becses tudomására hozni, miszerint itt helyben, Józsa József gép- és műlakatos ur házában (Lapos utca 1274. szám alatt) egy a mai igények teljesen megfelelő s úgy a téli mint a nyári időszakra is czélszerűen berendezett állandó

Fényképészeti és festészetű műtermet

nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, a legkisebb fényképtől kezdve életnagyságig, valamint chromó, aquarel és olajfestményeket arckép után, kréta- és szén rajzokat, másolatokat, épület és tájkép felvételeket. Fényképészeti felvételek borult és esős időben is a legsikerültebben eszközölhetnek.

Miután képzettségemet, Budapest fővárosunk legelőkelőbb fényirdáiban nyertem és sajátítottam el bizton merem állítani, hogy a n. érd. közönség becses rendelményeinek megfelelőleg s főtörekvésem mindenkor is oda irányuland, hogy pártfogásukat megnyerjem s munkám által kiérdemeljem. Magamat a n. érd. közönség becses pártfogásába ajánlva vagyok kiválló tisztelettel:

R. Ruzsanyi István,
fényképész.

A kőbányai Királysörfőző részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör gyártmányainak elárúsítását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Bajorsör elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kizárólagos képviselőlet Békés-megyére:
Hirschl Márton. Békés.

5995—895

Pályázati hirdetés.

Békés vármegye szarvasi járásához tartozó Öcsöd községben a második községi

orvosi állás

lemondás folytán üresedésbe jövén, annak betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. évi november 15-ig hozzám beadják.

Az állás javadalmazása 400 frt évi készpénz fizetés 150 frt lakáspénz s a beteg látogatások után a szabályrendeletileg megállapított díjak.

A választás f. évi november 16-án d. u. 4 órakor fog Öcsöd község házában megtartatni.

Szarvas, 1895 október 16.

Kresmárik, főszolgabíró.

Haszonbérbe adás.

Zárt ajánlatok útján haszonbérbe adjuk: 1 Ócsöd község határán átvonuló Hármas Körösön a közbirtokosság tulajdonát képező **halászati jog gyakorlata** 1896 év január 1-től három egymás után következő évre.

2. Ócsöd községben fekvő id. Báró Wedianer Albert ur tulajdonát képező ugynevezett „**Urasági lakház**” 1896 év január 1-től három egymás után következő évre.

3. Endrőd község határán átvonuló id. báró Wodiáner Albert ur tulajdonához tartozó Hármas Körösön a **halászati jog gyakorlata** 1896 év január hó 1-től három egymás után következő évre.

Haszonbérleti feltételek a gyomai uradalom központi irodájában megtekinthetők, hová a zárt ajánlatok 10% bánatpénzzel ez év november hó 10-ig adandók be.

Jószágigazgatóság.

10194—95 P

Hirdetmény.

A gyulai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a békés csanádi helyi érdekű vasut részvény társaság által a vasut céljaira Csabacsüd pusztán és Szarvas község határában kisajátítandó ingatlanok árának megállapítása céljából a kártalanítási eljárás megkezdésére határnapul

1895 évi november hó 6-ikának d. e. 9

óráját Szarvas község tanácstermébe kitűzte a mely határnapra az érdekelteket azzal idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítási eljárás keresztül vitelét és az érdemleges határozat meghozatalát gátolni nem fogja,

A kir. törvényszék,
Gyulán, 1895 évi október 6-án.

Mattiasi, jegyző.

M i n d e n s z e n t e k napjára

mint minden évben, úgy az idén is felszereltem igen izléses kiállítású

S I R K Ó S Z Ó R Ú K K Á L

Különösen ajánlhatom az általánosan kedvelt **bádoglevelű** koszorúkat porcellan virágokkal, úgyszintén koszorúkat **természetes** szárított és művirágokból.

Művirág koszorúk — — — 80 krtól 12 frtig.
Érc koszorúk — — — 1 frttől 12 frtig.

Megrendeléseket pontosan, — csomagolást nem számítva — eszközöl

Nyácsik S. utóda. B.-Szarvason.

Őszibarackfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: 103 legkötünőbb fajban mintegy 80.000 drb. Csemeté árai: az 1—2 éves gazdag gyökerű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.

Nagybani ni árai.	100 drb.	40 kros csemete	1 vagy 100 fajban	38 frt.	100-an- ként.
	250 "	40 " "	1 " 100 "	56 "	
	500 "	40 " "	1 " 100 "	34 "	
	1000 "	40 " "	1 " 100 "	32 "	
	5000 "	40 " "	1 " 100 "	30 "	

Igen nagy készlet van a következő fajokból: (melyeken a kitünőbbnél kitünőbb korai amerikai fajok nagyrészt bent foglaltak) Amsden, Beatrix, Egresy-féle duránci, Grosse Mignonne hativé, Grosse Mignonne tardive, Gyümölcskertek királynője, Honeyvell, Korai Sándor, I Lipót, Lord Palmerston, (egyenlő a Saint Joséval), Matéka díjazottja, Mezőkomáromi duránci, Olga királynő, Precoce de Canada, Rider s korai, Roth's may de Brig, Szép őrnő, Szögi duránci, Valparaiso, Venus emléje Vezzerle-féle korai duránci, Waterloo, Wilder, Wüntenberg király stb. stb.

Tessék árjegyzéket kérni!